

BEP UYGULAMALARI

KOCASINAN
Rehberlik ve Araştırma Merkezi

BEP TANIMI

➤ **Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı; Özel Eğitim gereksinimi olan bireylerin gelişim özellikleri, eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan, destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır.**

BEP - Özellikleri

- **Çocuğun bütün eğitim gereksinimlerine uygun olarak, öğrenme yaşantılarını içerir, bu anlamda kapsamlıdır.**
- **BEP'te hedefler erişilebilir olup, öğrencinin eğitsel performans düzeyine göre saptanır. Bu anlamda BEP uygulanabilir.**
- **BEP bireyseldir çünkü bireysel performansa uygun , bireysel hedefler barındırır.**

BEP - Özellikleri

- BEP sadece akademik alanları değil, destek hizmetlerini, mesleki, motor, öz bakım, günlük yaşam ve iletişim (dil konuşma) becerilerini de kapsar. Kapsamlıdır.
- BEP, hem veliler hem de BEP birimine katılan eğitim personelinin anlayacağı sadeliktir. Anlaşılırdır.
- BEP katılımı ve sorumluluk paylaşımını getirir. BEP Biriminde tüm üyeler arasında bir yazılı metin vardır,

BEP- İŞLEVSELLİK

- Hazırlanan programla öğrenciye “*nelerin, nasıl öğretileceği*” işlevsellikle ilgilidir.
- İşlevsellik, bireyin ihtiyaç duyduğu bağımsız yaşam, ilgi ve yeteneklerine uygun akademik gelişim ve sosyal-toplumsal yaşam becerilerinin tümünü kapsar.

BEP'in Yararları

- Öğrencinin yapabileceklerinin performansını içerir.
- Öğrencinin farklı gereksinimlerini belirtir.
- Öğrenciye uygun ve gerçekçi amaçları barındırır.
- Öğrencinin öğrenme sürecinin izlenmesini sağlar.
- Öğrencide gelişim ve öğrenmeleri süreç sonunda ortaya koyar.

BEP'in Yararları

- Öğrencinin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi ile ilgili nasıl bir özel eğitim hizmeti yürütüleceğinin yol haritasıdır.
- Çocuğun eğitiminde görev alacak kişilerin, beklenti, yükümlülük ve sorumluluklarını bağlar. Herkese eşit söz hakkı tanır.
- Öğretmenine günlük ders planı hazırlamada yol gösterici olur.

KİMLERE BEP

- Akranlarına sağlanan eğitim olanaklarından engeli ya da yetersizliği nedeniyle yeterli düzeyde yararlanamayan bireylerin,
- Farklı Öğretim İlke ve Tekniklerine
- Farklı öğrenme sürelerine
- Farklı eğitim ortam ve materyallerine ihtiyaçları vardır.
- Yani **Bireyselleştirilmiş Eğitim Programına** ihtiyacı var demektir.

BEP BİRİMİ

- Bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi, okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;
- a) Bir gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen(varsa),
- b) Bir rehber öğretmen,
- c) Bir eğitim programları hazırlamakla görevlendirilen öğretmen,
- ç) Öğrencinin sınıf öğretmeni,
- d) Öğrencinin dersini okutan ilgili alan öğretmenleri,
- e) Öğrencinin velisi,
- f) Öğrenci,
- olmak üzere bu kişilerden oluşur.
- (3) BEP geliştirme birimine, gerektiğinde görüşlerine başvurulmak üzere özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üyenin katılımı sağlanır.
- (4) Bu birimin çalışma usul ve esasları okul/kurum yönetiminde belirlenir.

BEP

- **MADDE 73 – (1)** Okul/kurum müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısı bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi başkanı olarak görev yapar. Birim başkanının görevleri şunlardır:
- a) Birimde görev alacak üyeleri belirleyerek BEP geliştirme birimini oluşturmak.
- b) Birimde gerektiğinde görev alacak üyelerin katılımını sağlamak.
- c) BEP'in geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde, öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda kurum içi yapılacak düzenlemelere ilişkin tedbir almak.
- ç) BEP geliştirilmesi, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde ihtiyaç duyulan araç-gereç ve eğitim materyallerinin geliştirilmesi veya sağlanması için özel eğitim hizmetleri kurulu ile eş güdümlü çalışmak.

BEP

- **MADDE 74 – (1)** BEP geliştirme birimi üyelerinden sınıf, alan, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, eğitim programlarını hazırlamakla görevlendirilen öğretmen ile rehber öğretmen, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda görev tanımında yer alan BEP ile ilgili görevleri yürütürler.
- (2) Bu birimde görev alan özel eğitim değerlendirme kurulu üyesi; öğrenci için belirlenen destek eğitim hizmetlerinin uygulanmasında rehberlik etme ve öğrencinin bireysel gelişiminin izlenmesinden sorumludur.
- (3) Veli; BEP geliştirme sürecinde öğrencinin eğitim ihtiyaçlarına ilişkin görüş bildirmek ve öğrencinin eğitiminde etkililiği sağlamak amacıyla gerektiğinde araç-gereç ile eğitim materyali desteği sağlamaktan sorumludur.
- (4) Öğrenci; BEP geliştirme sürecinde eğitim ihtiyaçlarını belirtmek ve eğitimine ilişkin alınacak kararlarda görüş bildirmekten sorumludur.
- (5) BEP geliştirme birimi üyelerinin bu sorumluluklarının yanı sıra bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme biriminin görevleri şunlardır:

BEP

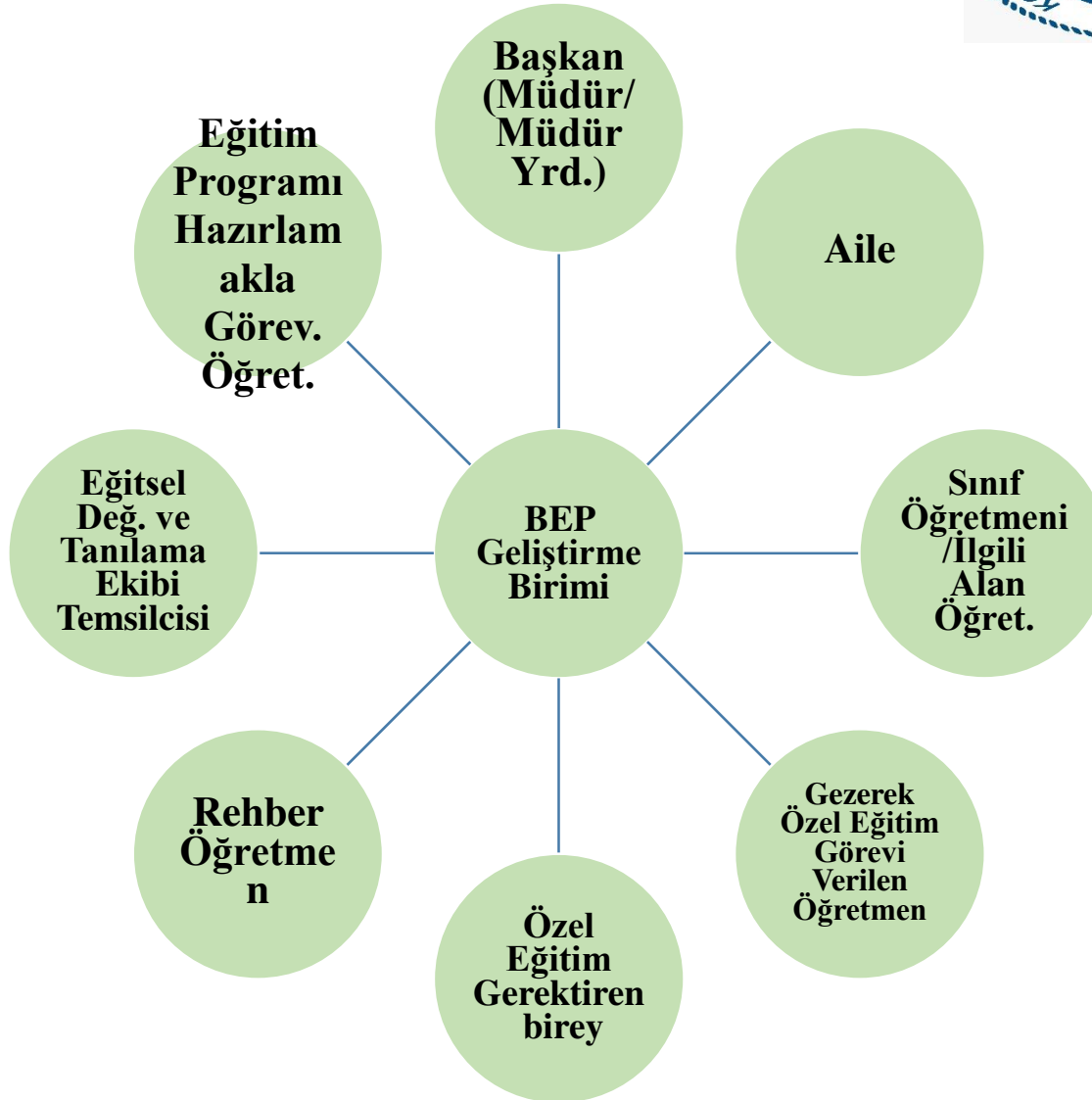
- a) Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmaların koordinasyonunu sağlamak.
- b) Eğitimde etkililiği sağlamak amacıyla araç-gereç ve eğitim materyali geliştirilmesinde, sağlanmasında, kullanımında özel eğitim hizmetleri kurulu ve özel eğitim değerlendirme kurulu ile iş birliği yapmak.
- c) Öğrencinin tüm gelişim alanındaki özellikleri ile akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda gerektiğinde BEP'inde değişiklik ve düzenlemeler yapılmasını ya da yeniden BEP hazırlanmasını sağlamak.
- ç) Öğrenciler için hazırlanan eğitim planlarını değerlendirerek her yıl yenilemek.
- d) Eğitim ortamlarının düzenlenmesi konusunda okul/kurum yönetimine ve öğretmenlere önerilerde bulunmak.

BEP

- e) Öğrencilerin eğitimi konusunda yapılacak düzenleme ve alınacak tedbirlerle ilgili olarak rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonuyla iş birliği yapmak.
- f) **(Değişik:RG-21/7/2012-28360)** Özel eğitim uygulama merkezleri (okulları) ve özel eğitim iş uygulama merkezlerinde (okullarında) öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması amacıyla bire bir eğitim alacak öğrencileri belirlemek.
- g) **(Mülga:RG-21/7/2012-28360)**
- ğ) Özel eğitim okul veya kurumlarında öğrenimlerini sürdüren öğrencilerden kaynaştırma yoluyla eğitim alması uygun olanları belirleyerek rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonunu bilgilendirmek.

BEP GELİŞTİRME BİRİMİ

BEP'in İçeriđi

- Öğrencinin var olan eğitsel performans düzeyinin özeti,
- Uzun dönemli amaçlar,
- Uzun dönemli amaçlara ulaşmayı sağlayacak kısa dönemli amaçlar,
- Öğrenciye sağlanabilecek özel eğitim ve destek hizmetleri (türü, süresi, sıklığı ve bu hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağı),

BEP'in İçeriđi

- Öğretim ve değerlendirme sürecinde kullanılacak yöntem, teknik, araç-gereç ve eğitim materyalleri,
- Eğitim ortamına ilişkin düzenlemeler
- Özel eğitim hizmetlerinin başlayış ve bitiş tarihleri (zaman çizelgesi),
- Öğrencinin kişisel bilgileri.

Performans Belirleme

- Ayrıntılı değerlendirme sonuçlarına dayalı olarak hazırlanan, öğrencinin yapabildikleri ve yapamadıklarının ortaya konmasıdır. İlerlemelerin görülebilmesi için performans düzeyinin gerçekçi olarak ortaya konması son derece önemlidir, çünkü açıklamalar değerlendirme sonuçlarının açık ve anlaşılır hale gelmesini sağlar.
- Ayrıca, öğrencinin belirli ihtiyaçlarını tanımlamayı ve öncelik sırasına dizmeyi sağlar. Öğrencinin güçlü ve zayıf yanlarını, ilgi ve ihtiyaçlarını tanımlar.
- Performans düzeyi ifadelerinde hangi bilgiler yer alır?
  - Öğrencinin yapabildiklerini ve yapamadıklarını belirten bilgiler,
  - Öğrencinin özrünün eğitsel performansına etkisi
  - Öğrencinin belirli bir müfredat programına katılım düzeyini gösteren ifadeler,
  - Öğrenci ile ilgili **güncel bilgiler**,

EĞİTSEL PERFORMANS DÜZEYİ

Çocuğun;

- PsikoMotor
- Sosyal-Duygusal
- Bilişsel
- Dil Konuşma(iletişimsel)
- Algısal Duyusal alanlarındaki davranışları kapsar. Bu alanlarda neler yaptıkları gözlemlenerek, ölçütler kullanılarak ölçülür.

DEĞERLENDİRME

- ✓ Öğretmen yapımı testler/kontrol listeleri/Ölçüt bağımlı ölçü araçları
- ✓ Görüşme yoluyla bilgi toplama
- ✓ Okul kayıtlarını (karne, e okul) inceleme
- ✓ Formal testler (zeka, başarı vb. testi sonuçları)
- ✓ Doktor raporları (İşitme-Görme raporu sonuçları)
- ✓ Gözlem sonuçları (bireyi tanıma)
- ✓ Eğitsel Değerlendirme İsteği formu
- ✓ Proje ve hazırlanan ödevler
- ✓ Değerlendirme raporu hazırlama ve öncelikli gereksinimleri belirleme

Performansa Bağlı Uzun Süreli ve Kısa Süreli Amaçlar

1. Uzun Dönemli Amaçlar

2. Kısa Dönemli Amaçlar

- **Amaçlar;**
- **Var olan Performans Düzeyine uygun olmalıdır.**
- **Amaçlar İşlevsel olmalıdır.**
- **Gerçekçi ve Uygulanabilir olmalıdır.**
- **Öğrenci Yararına olmalıdır.**
- **Sadece Edinimle Sınırlı olmamalıdır.**
- **Öğrencinin öncelikli gereksinimlerini kapsamalıdır.**

AMAÇLAR

UZUN DÖNEMLİ AMAÇLAR

Öğrencinin gereksinimleri doğrultusunda bir yıllık süre sonunda kazanması gereken hedefleri genel olarak ifade eder.

KISA

DÖNEMLİ AMAÇLAR

Öğrencinin var olan performans düzeyi ile uzun dönemli amaç arasında kalan ve daha kısa sürede gerçekleştirilen alt amaçlardır. Daha özel ve ayrıntılıdır.

Uzun Dönemli Amaçlar

- **PERFORMANS DÜZEYİ:** İlhan Türkçe dersinden seslerin yarısını tanımakta, tanıdığı sesleri yazabilmekte, basit iki sestten oluşan heceleri telaffuz edebilmektedir.
- **Uzun Dönemli Amaç.1:** İlhan, yıl sonunda, okuma becerisini kazanır.

Kısa Dönemli Amaçların Belirlenmesi

UDA: İlhan yıl sonunda gösterilen metni okur.

KDA:

- 1. İlhan seslerin yazılı olduğu kartta, istenilen sesi gösterir. (3/4)**
  - 2. İlhan kendisine söylenen sesleri doğru şekilde tekrarlar. (3/4)**
  - 3. İlhan iki sestten oluşan heceleri doğru şekilde tekrarlar. (3/4)**
  - 4. İlhan iki sestten oluşan heceleri okur. (3/4)**
  - 5. İlhan heceleri okur. (3/4)**
  - 6. İlhan iki heceyi birleştirerek okur. (3/4)**
- İlhan iki ve daha fazla heceli kelimeleri okur (3/4)**

Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı (BÖP)

- **BöP:** BEP’te, öğrencinin gereken davranışları kazanması için, öğrencinin ve çalışanların yapması gerekenleri ayrıntılı, belirgin ve açıkça ifade eden plandır.
- **BÖP’te** işlenen amaçlar BEP’teki kısa dönemli amaçlarımızdır. BEP’te yer alan uzun dönemli amaçlara ulaşmak için kısa dönemli amaçlarımızı nasıl öğreteceğimiz konusunda bize yol gösterecek planlardır.

Bir Öğretim Planında Yer Alması Gereken Unsurlar

- Öğrencinin adı
- Öğretmenin adı
- Öğretim programının adı
- Öğrencinin genel performans düzeyine ilişkin özet ifadeler
- Davranış ölçütü
- Öğrenme ortamı
- Oturum sayısı
- Materyal
- Öğretim amaçları
- Öğretim basamakları
- Öğretim yöntem ve teknikleri
- Değerlendirme-veri toplama teknikleri

Bireyselleştirilmiş Öğretim Planı (BÖP)

1.basamak: K.D.A.'lar analiz edilerek öğretimsel(davranışsal) amaç olarak yazılır.

Davranışsal amaçlar yazılırken;

1-zaman sınırlarını belirlemek

2-kabul edilebilecek en az doğru davranış sayısını belirlemek

3-davranış koşulunun belirlemek

2.basamak: Yazılan öğretimsel (davranışsal) amaçların gerektirdiği öğrenme yaşantıları hazırlanır. Öğretim malzemeleri ve stratejileri belirlenir.

3.basamak: Öğrencinin kendisinden beklenen davranışları, sürenin sonunda yapıp yapmadığının ve ilerlemelerin belirlenmesi için ölçü araçları hazırlanır ve uygulanır.

DAVRANIŞSAL AMAÇLAR

- UDA: İlhan, yıl sonunda ilk okuma yazma becerilerini kazanır.
- KDA: İlhan hece yazma çalışmalarını yapar. (8/10)

DAVRANIŞSAL AMAÇLAR:

1. Heceyi modele bakarak yazar. (8/10)
2. Söylenen heceyi defterine yazar. (8/10)
3. Söylenen heceyi sınıf tahtasına yazar. (8/10)

ÖĞRETİMDE UYARLAMA

- **Akranlarından farklı gereksinimleri olan öğrencilerin sınıf içinde gerçekleştirilen etkinliklere katılımını artırmak, öğrenmelerini kolaylaştırmak için çeşitli düzenlemelerin (amaçlar, sınıf ortamı, zaman, yöntem, materyal, sunum vb) yapılması sürecidir.**

Eğitim Ortamına İlişkin Düzenlemeler

- Fiziksel düzenleme
- Basamaklandırılmış amaçları uyarlama
- Beceri-Kavram analizi yapma
- Öğrenci gruplarının oluşturulması
- Öğretim materyallerinin seçimi
- Öğretim yöntem-tekniklerinin uyarlanması
- Öđrenmeyi etkileyen diđer deđiřkenlerin belirlenmesi
- Sınıf yönetimi-Sınıf kuralları-Günlük rutinlerin oluşt.
- Zamanın etkili kullanılması
- İzleme-Kayıt tutma süreçleri

Destek Hizmetler

- **BEP hazırlanırken öğrenci için gerekli destek hizmetler belirlenir. Bu aşamada öğrencinin öncelikli ihtiyaçları dikkate alınmalıdır. İhtiyaç duyulan destek hizmetler belirlendikten sonra bunlardan nasıl ve ne şekilde yararlanılacağı belirlenmelidir.**

Destek/Ek Hizmetler

- Danışmanlık Hizmetleri
- Tıbbi Hizmetler
- Uğraşı Terapisi
- Anne-Baba Eğitimi
- Fiziksel Terapi
- Psikolojik Hizmetler
- Boş Zaman Etkinlikleri
- Okul Sağlık Hizmetleri
- Sosyal Çalışma Hizmetleri
- Dil ve Konuşma Terapisi
- Ulaşım
- Evde eğitim

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

- **BEP uygulanma aşamasında ve uygulamanın sonunda değerlendirilmelidir. Böylece ileriye dönük belirlediğimiz amaçların ne kadarına ulaşabildiğimizi belirlemiş oluruz. İyi bir izleme ve değerlendirme işlemeyen bir BEP’i değiştirmemize ve geliştirmemize yardım eder.**
- **Öğrencinin BEP’inin uygulanmasından sorumlu kişi, önerilen eğitim ortamında sürekli olarak öğrencinin başarısını değerlendirmekle de sorumludur.**

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

- **İzlemek:** Uygulayıcıların, sistematik olarak bilgi toplaması (Ölçme) ve bu bilginin düzenli aralıklarla belirlenmiş olan amaçlarla karşılaştırılmasıdır.
- **İzlemenin iki temel amacı vardır.**
  - BEP'i uygulamakla yükümlü olan uzmanlara, kullandıkları yöntemlerde gerekli değişiklikleri yapmaları için veri/ imkan sağlamak,
  - BEP'in işlevselliğini ve uygunluğunu için BEP ekibine bilgi sağlamak

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

- Okula/Kuruma yerleştirilen öğrencilerin izlenmesi okul yönetimi ve ilgili birimler tarafından işbirliği içinde yürütülür.
- Öğrencinin kaydettiği gelişmelerin izlenmesi, öğrenciye yönelik verilen Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerine ilişkin program ve çalışmaların incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla yıl sonunda ayrıntılı bir rapor düzenlenerek Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne gönderilir.

